	ΑΠΟ 10/4/2017 ΕΩΣ 22/4/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ημερομηνία: Τετάρτη 12 Απριλίου 2017
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΚΕΙΜΕΝΑ

Cum Africanus in Literno esset, complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit. Quod ut praedones animadverterunt, abiectis armis ianuae appropinquaverunt et clara voce Scipioni nuntiaverunt (incredibile auditu!) virtutem eius admiratum se venisse. Haec postquam domestici Scipioni rettulerunt, is fores reserari eosque intromitti iussit. [...]

Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum attulissent, ut eo uteretur, vultum risu solvit et protinus dixit: " Supervacaneae, ne dicam ineptae, legationis ministri, narrate Samnitibus Manium Curium malle locupletibus imperare quam ipsum fieri locupletem; et mementote me nec acie vinci nec pecunia corrumpi posse".

" Ergo ego nisi peperissem, Roma non oppugnaretur; nisi filium haberem, libera in libera patria mortua essem. Ego nihil iam pati possum nec diu miserrima futura sum: at contra hos, si pergis, aut immatura mors aut longa servitus manet.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

A 1. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα.

40 Μονάδες

B 1. Να γραφεί η πτώση που ζητείται:

praesidium → ονομ. πληθ.

praedones → γεν. πληθ.

virtutem → κλητ. ενικού

	ΑΠΟ 10/4/2017 ΕΩΣ 22/4/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

fores → γεν. πληθ.

filium → κλητ. ενικού

risu → δοτ. ενικού

ministri → δοτ. ενικού

acie → γεν. ενικού

vultum → γεν. πληθ.

mors → αφαιρ. ενικού

5 μονάδες

B 2. α. magnum pondus → παραθετική αντικατάσταση

β. coplures → να κλιθεί στο ουδέτερο

γ. clara voce → να μεταφερθεί η συνεκφορά στον συγκριτικό βαθμό

5 μονάδες

B 3. incredible : να γραφεί η γενική πληθυντικού στο θηλυκό και η ονομαστική ενικού στο ουδέτερο

2 μονάδες

B 4. Να γραφεί ο ίδιος τύπος της αντωνυμίας στον άλλο αριθμό:

nihil, eius, haec, ipsum, me, eosque

3 μονάδες

B 5. uteretur : Να γραφούν τα **απαρέμφατα όλων των χρόνων**

2 μονάδες

B 6. reperissem: να κλιθεί **το γερούνδιο και το σουπίνο**

2 μονάδες

B 7. corrumpi : να κλιθεί η **προστακτική μέλλοντα**

2 μονάδες

B 8. attulissent: **α)** να κλιθεί η **προστακτική ενεστώτα σε ενεργητική και παθητική φωνή.**

β) να γραφεί **το α' πληθυντικό υποτακτικής και οριστικής μέλλοντα**

3 μονάδες

B 9. fieri: **α)** να γραφεί **το γ' πληθ. οριστικής παρατατικού και μέλλοντα**

β) να κλιθεί η **προστακτική ενεστώτα και στις 2 φωνές**

γ) να γραφεί **το απαρέμφατο μέλλοντα**

2,5 μονάδες

	ΑΠΟ 10/4/2017 ΕΩΣ 22/4/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

B 10. abiectis:

α) να γίνει γραφεί το γ πληθ. οριστικής ενεστώτα, υποτακτικής ενεστώτα και παρατατικού

β) να γραφεί η δοτική ενικού της μετοχής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

3,5 μονάδες

Γ 1. Να αναλύσετε τη μετοχή στην αντίστοιχη δευτερεύουσα πρόταση: *abiectis armis*

3 μονάδες

Γ 2. *complures praedonum duces forte salutatum ad eum venerunt* : Να εντοπίσετε πώς εκφέρεται εδώ ο σκοπός και να τον εκφράσετε με όλους τους δυνατούς τρόπους

5 μονάδες

Γ 3. Να αναγνωριστούν πλήρως οι δευτερεύουσες προτάσεις:

α) *cum se ipsum captum...existimasset* β) *nisi filium haberem*

8 μονάδες

Γ 4. Να αναγνωριστεί ο συντακτικός ρόλος των λέξεων:

praedonum : **στο**

abiectis: **στο**

voce : **στο**

se : **στο**

fores : **στο**

pondus: **στο**

risu: **στο**

locupletibus: **στο**

ipsum: **στο**

acie : **στο**

10 μονάδες

Γ 5. Να συμπτύξετε τη δευτερεύουσα πρόταση σε μετοχή: *haec postquam domestici Scipioni rettulerunt.*

4 μονάδες

	ΑΠΟ 10/04/2017 ΕΩΣ 22/04/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΤΑΞΗ: Γ' ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΜΑΘΗΜΑ: ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ημερομηνία: 2016
Διάρκεια Εξέτασης: 3 ώρες

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ:

A 1. Όταν ο Αφρικανός βρισκόταν στο Λίτερνο, πολλοί αρχηγοί ληστών κατά τύχη ήρθαν σ' αυτόν για να τον χαιρετίσουν επίσημα. Τότε ο Σκιπίωνας, επειδή νόμισε ότι αυτοί είχαν έρθει για να συλλάβουν αυτόν τον ίδιο, τοποθέτησε στο σπίτι φρουρά από σπιτικούς δούλους. Μόλις οι ληστές παρατήρησαν αυτό, αφού πέταξαν μακριά τα όπλα τους, πλησίασαν στην πόρτα και με δυνατή φωνή ανήγγειλαν στο Σκιπίωνα (απίστευτο στο άκουσμα!) ότι αυτοί είχαν έρθει για να θαυμάσουν την ανδρεία του. Όταν οι δούλοι του σπιτιού ανέφεραν αυτά στο Σκιπίωνα, αυτός διέταξε να ανοιχτούν οι πόρτες και να μπουν αυτοί μέσα

Διότι, ενώ είχαν φέρει σ' αυτόν μεγάλη ποσότητα από χρυσάφι, σταλμένο από την πολιτεία, για να το χρησιμοποιήσει, γελώντας χαλάρωσε το πρόσωπό του και αμέσως είπε: «Απεσταλμένοι της περιττής – για να μην πω ανόητης- πρεσβείας, αφηγηθείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να εξουσιάζει πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος· και να θυμάστε ότι εγώ ούτε με μάχη είναι δυνατόν να νικηθώ ούτε με χρήματα να διαφθαρώ».

Επομένως, αν εγώ δε (σε) είχα γεννήσει, η Ρώμη δε θα πολιορκούνταν· αν δεν είχα γιο, θα είχα πεθάνει ελεύθερη σ' ελεύθερη πατρίδα. Εγώ τίποτα πλέον δεν μπορώ να πάθω, ούτε για πολύ χρόνο πρόκειται να είμαι τόσο δυστυχισμένη· αλλά, αντίθετα αυτούς, αν συνεχίσεις τους περιμένει ή πρόωρος θάνατος ή μακρόχρονη σκλαβιά.

B1. Praesidia, praedonum, virtus, forium, fili, risui, ministro, aciei, vultuum, morte

B2. α) maius pondus- maximum pondus

β) compluria

complurium

compluribus

compluria

	ΑΠΟ 10/04/2017 ΕΩΣ 22/04/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

compluria

compluribus

γ) clariore voce

B3. Incredibilium , incredibile

B 4. Nullae res, eorum, hoc, ipsos, nos, eumque

B 5. Ενεστ.: uti

Μελ.: usurum esse

Παρακ.: usum esse

Σ.Μ.: usum fore

B 6. Pariendi-pariendo-pariendum-pariendo

Partum-partu

B 7. Corruptor-corrumpitor-corrupuntor

B 8. α) affer-afferte, afferre-afferimini

β) allaturi simus, afferemus

B 9. α) fiebant, fient

β) fac-facite

fi-fite

γ) factum iri

	ΑΠΟ 10/04/2017 ΕΩΣ 22/04/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

B10. α) abiciuntur –abiciantur –abicerentur

β) abicienti

Γ 1. Cum praedones arma abiecissent.

Γ 2. Εκφέρεται με αιτιατική σουπίνου το salutatum

Ut salutarent

Qui salutarent

Ad salutandum

Salutandi causa

Γ 3. α) δευτερεύουσα επιρρηματική αιτιολογική πρόταση. Εισάγεται με τον αιτιολογικό σύνδεσμο cum, γιατί η αιτιολογία παρίσταται ως αποτέλεσμα εσωτερικής και λογικής διεργασίας. Εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού (existimasset), γιατί εξαρτάται από ιστορικό χρόνο (conlocavit) για να δηλώσει σύμφωνα με την ακολουθία χρόνων το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδ της αιτίας.

β) δευτερεύουσα επιρρηματική υποθετική πρόταση. Εισάγεται με τον υποθετικό σύνδεσμο nisi και εκφέρεται με υποτακτική υπερσυντελικού για να δηλώσει το αντίθετο του πραγματικού (με υπόθεση στο παρελθόν και απόδοση στο παρόν). Συγκεκριμένα:

υπόθεση: nisi reperissem : υποτακτική υπερσυντελικού

απόδοση: oppugnaretur : υποτακτική παρατατικού

Γ 4.

praedonum : γενική αντικειμενική στο duces

abiectis: χρονική μετοχή, νόθη αφαιρετική απόλυτη

voce : αφαιρετική οργανική του τρόπου στο nuntiaverunt.

se : υποκείμενο στο venisse (ταυτοπροσωπία, λατινισμός και άμεση αυτοπάθεια)

fores : υποκείμενο στο reserari

pondus: αντικείμενο στο attulissent

risu: αφαιρετική οργανική του τρόπου στο solvit

locupletibus: αντικείμενο στο imperare

ipsum: υποκείμενο στο fieri

	ΑΠΟ 10/04/2017 ΕΩΣ 22/04/2017
	3η ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ

acie : αφαιρετική οργανική του μέσου στο vinci

Γ 5. His a domesticis relatis Scipioni